

ارزیابی آموزش کمک‌های اولیه به داوطلبان کانون‌های دانش آموزی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

مسعود خاتمی^۱، احمد ضیایی^۲، صمد آقامیری^۳، علی اردلان^۴، الهام احمدنژاد^۵

^۱ رئیس جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، استاد دانشگاه بقیه...

^۲ مشاور ریاست جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

^۳ مشاور آموزشی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، مدرس دانشگاه علمی کاربردی هلال احمر ایران

^۴ استادیار و مدیر گروه سلامت در بلایا و فوریت‌ها، موسسه ملی تحقیقات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ایران

^۵ دستیار اپیدمیولوژی، گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ایران

نویسنده رابط: مسعود خاتمی، نشانی: تهران، خیابان ولی‌عصر، میدان ونک، ساختمان صلح، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران. تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۶۲۶۷۰، نمبر: ۸۸۶۶۲۶۷۰، پست

الکترونیک: khatmai@rcs.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۸۸/۰۶/۰۳؛ پذیرش: ۱۳۸۸/۰۶/۲۸

مقدمه و اهداف: یکی از مهم‌ترین مسائل سلامتی جمهوری اسلامی ایران، حوادث است در این راستا آموزش کمک‌های اولیه از مهم‌ترین برنامه‌های جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران است.

روش کار: مطالعه حاضر اولین ارزشیابی گستره این آموزش‌ها در میان داوطلبان دانش آموزی است که به روش مقطعی در ۵ استان در سال ۱۳۸۶ بر روی ۵۶۲۶ حضو به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انجام شد. برای سنجش دانش و نگرش نمونه‌ها از پرسشنامه‌های خودایفای استفاده شد. تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار آماری STATA 8.0 و با در نظر گرفتن طرح نمونه‌گیری پیچیده (Complex sampling design) انجام گرفت.

نتایج: دانش کل نمونه‌ها واحد میانگین امتیاز ۲/۷۲ (از نمره کل ۰/۳۶) بود (۱۸/۹٪ CI: ۹/۴۳-۹/۲۹). از بین نمونه‌ها، ۳۵۸۱ دانش آموز (۷/۶ درصد) در کلاس‌های آموزش کمک‌های اولیه هلال احمر شرکت کرده بودند که از این میان ۶۷۴ نمونه (۱۹ درصد) دارای سطح دانش مطلوب بودند. سطح دانش نمونه‌ها تنها با متغیر آموزش قبلی، ارتباط معنی‌دار آماری داشت ($P=0/04$). میانگین امتیاز نگرش کل نمونه‌ها ۴/۷۳ (از نمره کل ۰/۲۳) برابر شد (۰/۹۵ CI: ۰/۲۰-۰/۲۳).

نتیجه‌گیری: این تحقیق، به عنوان بخشی از خود-ارزشیابی جمعیت هلال احمر نشان داد که این جمعیت باید به افزایش پوشش آموزش کمک‌های اولیه به دانش آموزان با بهره‌گیری از روش‌های آموزشی متناسب و بازآموزی اقدام نماید. در این راستا همکاری با آموزش پرورش الزامی است.

وازگان کلیدی: کمک اولیه، ارزشیابی، هلال احمر، داوطلب، ایران

مقدمه

به خطر می‌اندازد. ایران به لحاظ تصادفات و سوانح ترافیکی، بعنوان یکی از کشورهای دارای بیشترین موارد آمارها و مرگ و میرهای ناشی از آن معروف شده است. مواجهه کشور با انواع مخاطرات طبیعی به عنوان یکی از انواع حوادث، از لحاظ تعداد مرگ‌های ناشی از آن قابل توجه است، بطوریکه در طی سال‌های اخیر، سالانه به طور متوسط ۴ تا ۵ هزار نفر در اثر زلزله جان خود را از دست داده‌اند. ارائه بموقع "کمک‌های اولیه" می‌تواند بین ۱۵ تا ۱۸ درصد از مرگ‌های ناشی از سوانح را کاهش دهد.

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، در راستای اصول نهضت بین‌المللی صلیب سرخ جهانی، ظرفیت سازی فعالیت‌های داوطلبانه در جامعه و به ویژه مشارکت جوانان را از جمله مهم‌ترین محورهای مأموریتی خود قرار داده است. این سازمان در حال حاضر دارای هزاران داوطلب از زیر گروه‌های مختلف مردمی از جمله داوطلبان دانش آموزی در سراسر کشور است (۱). مطابق آمارهای موجود، اولین عامل مرگ در جمهوری اسلامی ایران، تصادفات جاده‌ای و ترافیکی سالانه جان بسیاری از مردم را